

Ministerul Educației, Cercetării și Tineretului
Centrul Național pentru Curriculum și Evaluare în Învățământul Preuniversitar

Soluție

1.a) f este continuă pe fiecare dintre intervalele $(-\infty, 1)$ și $(1, \infty)$, deoarece pe fiecare dintre intervalele $(-\infty, 1)$ și $(1, \infty)$ f se obține prin operații cu funcții continue. f este continuă în 1 dacă $\lim_{x \rightarrow 1} f(x) = f(1)$.

Deoarece $\lim_{x \rightarrow 1} f(x) = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{\ln x}{x-1} = \lim_{t \rightarrow 0} \frac{\ln(1+t)}{t} = 1 = f(1)$ rezultă f continuă în 1. Rezultă f continuă pe \mathbb{R} .

b) Suntem în cazul $\frac{0}{0}$. Aplicăm regula lui l'Hôpital. Rezultă $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{\ln x - (x-1)}{(x-1)^2} = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{1-x}{2x(x-1)}$.

Dar $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{1-x}{2x(x-1)} = -\frac{1}{2}$. Deci limita este $-\frac{1}{2}$.

c) Deoarece se obține prin operații cu funcții derivabile, funcția f este derivabilă pe $(0, \infty) \setminus \{1\}$.

În plus, $f'(x) = \frac{x-1-x \ln x}{x(x-1)^2}$, $\forall x \in (0, \infty) \setminus \{1\}$.

Cum $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{f(x)-1}{x-1} = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{f(x)-f(1)}{x-1} = -\frac{1}{2}$, rezultă că f este derivabilă în $x=1$ și

$$f'(1) = \lim_{x \rightarrow 1} f'(x) = -\frac{1}{2}.$$

Prin urmare, $f': (0, \infty) \rightarrow \mathbb{R}$ și $f'(x) = \begin{cases} \left(1 - \frac{1}{x} - \ln x\right) \cdot \frac{1}{(x-1)^2}, & x \neq 1 \\ -\frac{1}{2}, & x = 1 \end{cases}$.

Deoarece $1 - \frac{1}{x} - \ln x \leq 0$, $\forall x \in (0, \infty)$ rezultă $f'(x) < 0$, $\forall x \in (0, \infty)$, deci funcția

f este strict descrescătoare.

2.a) Fie $F: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ o primitivă pe \mathbb{R} a lui f . Atunci f este derivabilă pe \mathbb{R} și $F'(x) = f(x)$, $\forall x \in \mathbb{R}$. Deci

$F'(x) = \ln(1 + \sin^2 x)$, $\forall x \in \mathbb{R}$. Deoarece $1 + \sin^2 x \geq 1$ rezultă $F'(x) = \ln(1 + \sin^2 x) \geq 0$, $\forall x \in \mathbb{R}$. Prin urmare F este crescătoare pe \mathbb{R} .

b) $\int_0^\pi f(x) \cos x dx = \int_0^\pi \ln(1 + \sin^2 x) \cos x dx$.

Utilizăm schimbarea de variabilă $\sin x = t$. Rezultă $\int_0^\pi f(x) \cos x dx = \int_0^0 \ln(1 + t^2) dt = 0$.

c) Funcția f , fiind continuă pe \mathbb{R} , admite primitive pe \mathbb{R} . Fie F o primitivă pe \mathbb{R} a lui f .

Atunci F este derivabilă pe \mathbb{R} și $F'(x) = f(x)$, $\forall x \in \mathbb{R}$.

În plus, $g(x) = \int_{\frac{\pi}{4}}^{\arcsin x} f(t) dt = F(\arcsin x) - F\left(\frac{\pi}{4}\right)$, de unde rezultă că g este derivabilă pe $(-1, 1)$

$$g'(x) = \arcsin' x \cdot F'(\arcsin x) = \frac{1}{\sqrt{1-x^2}} f(\arcsin x) = \frac{1}{\sqrt{1-x^2}} \ln(1+x^2). \text{ Deci}$$

$$g': (-1, 1) \rightarrow \mathbb{R} \text{ și } g'(x) = \frac{1}{\sqrt{1-x^2}} \ln(1+x^2).$$